

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

31. Quomodo sint vilia assumenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

ab hominibus reportent, in conspectu tantum hominum, & coram eis quostalia magni ducere putant, ea exercent; magni aliquid perpetrasse se credunt, alijque idcirco se præferunt; quid alij de ipsis credant, anxie quærent, & hinc inde varia hominum opinione cruciantur.

CAPUT XXXI.

Quomodo sint assumenda vilia.

ERgône, inquires, istiusmodi imperfecto viro non sunt humiliora completenda? Equidem ea mente, ut de gloriatur, vel hominibus placeat, nequaquam suscipi conuenit, longeque præstat ab eis abstinere, quam sic & rebus optimis abuti, & inolitum vitium, tum assuefactione, tum virtutis assimulatione firmare. At in facili est, ut qui eiusmodi morbo laborat, eandem rem teneat, aliofium tantum mente conuersa; eadem humiliora vsurpet, at præcipue, imò tantum ut se ad inferiora deiciat, vilitatem suam agnoscat, ea tractet quibus solis dignus est, si tamen se dignum audet credere. Cum verò ista mente ad horum exercitium accesserit, subinde verò importunior gloriæ cupiditas interpellans lacesuerit, tum sanè impetus eius isto clypeo retundat, Nec propter te capi, nec propter te desinam.

Quam in rem nullum aptius occurrit exemplum, quam illud de quo latius Idè D. Aug. D. Greg. l. Mor. 20. c. 12. è cibo & alimentis ductum. Cum enim necessariò vita
l. 4. cont. nostra reparanda & fouenda sit cibis; necessitatem cibi voluptas gustationis
Inl. Pelag. c. allectatur, pronumque est, ut dum necessitati feruitur, voluptati indulgeatur, &
14. necessitatis metas voluptatis inescatio transcendat. quid ergo? an propterea di-
Bern. serm. mensum suum necessitati negabimus? absit: at ratione arbitra fortiter utèdum,
15. de diu. ut refecetur quod nimium est, & intra naturæ modum, voluptas appetentiæ, ac
Etc. benè iori susceptioni, firmiori que ciborum retentioni, nequaquam ingluuiet,
que saturitati inseruiat. Idem planè de gloriæ aculeis est censendum: sicut
ut illi subinde, & quoniam ut cibo voluptas, ita virtuti gloria comes accen-
uit. imò verò ut non tantopere vtilitate, quam voluptate cibi tangimur; ita fit
nescio quo pacto, ut imbecilliorum mentium acies, haud paulò minus vero
splendore honesti, quam ficto gloriæ fulgore moueantur. Moueantur igitur so-
lum, at non etiam abducantur; moueantur, at illis moribus ratio sapiens aduigi-
ter, ut & reprimantur semper, & quantum dabitur opprimantur, illorum nos
neque sensus à virtutis exercitationibus absterreat, neque delectatio ad aliquid
sui solius causa adendum admoueat, sed certissima mentis firmitate atque
constantia, quid rectum, quid factum sit opus desiniamus; vbi autem ad ipsam
rei effectiõnem conatum adhibuerimus, magno & intrepido animo seu blan-
dien-

dientem, seu adlatrantem gloriam missam facientes ceptis insistamus, & ad scopum, certa destinatione semel benè positum, irerortis oculis contendamus.

Obseruandum insuper est, non tantùm inanes eos motus extimescendos non esse, dum tibi inuigiles, ne gloriæ solius causa quidquam facias, sed etiam eos ipsos à rerum humilium frequentatione superari; tum quòd humilia humilitatem pariunt, tum quòd ille se ipsum vincendi conatus eos comprimit, tum verò & maximè quòd diuina bonitas fortiter & constanter agenti præstò est. itaque eo diligentius & frequentius sunt humilia usurpanda, quò magis eorum exercitium gloriatione vana impugnat dæmon.

Cautendus item illorum error, qui propterea ab istis abstinere, quòd ab illis exercendis auersos animos nequaquam sentiant. Quòd forsàn non ita est; ipsi enim nobis imponimus: sed ita esse, vel concedamus, errant profectò grauiter, qui donatum vel quæsitum humilitatis ornamentum, otiosum delitere patiuntur: virtus omnis quæ in actione posita est, actionem amat; si non amat, non virtus, at virtutis magis est dicenda simulacrum. accedit, quòd in commune viuendum, necesse est rectè factorum exemplis, vitam bonam exornari. At quando, quàm frequenter, quamdiu, & in quibus, quis in tanta hominum, rerum, institutorum varietate præscribet? Consultat quisque semetipsum, rationes officij, instituti, sancti denique Spiritus impulsus, eiusque cui se regendum dedit consilium audiat, & ex his quid & quouisque agendum sibi sit intelliget.

Tironibus tamen quàm veteranis huiusmodi abiectionum tractatio longè magis est necessaria; quippe his accessio tantùm, at illis, etiam virtutis est affectio, & nisi earum rerum horror ab ipsis primordijs corrigatur, non est cur sera vlla industria superari posse speretur. Itaque D. Basilius de probatione nouiter admissorum agens, docensque quomodo in reliquum vitæ præmuniendi sint, grauiter his verbis nos erudit; *Communis illa est ratio vnumquemque pertentandi, si animaduertatur, Numquid paratus sit libenter ad omne humilitatis genus descendere, misa omni verecundia, ita videlicet, vt sordidissima quæque artificia suscipere non recuset, quandocumque illorum exercitationem vtilem esse ratio suadebit. & mox paucis interiectis; Maxime ei, qui ab splendido aliquo vitæ genere, ad imitandum modestissime humilitatis Domini nostri Iesu Christi exemplum festinat, munera quadam præscribi debent, de numero eorum, quæ illi sordida existimant qui in civili vita versantur. obseruandumque, num in ijs cum omni animi alacritate, non erubescens & inconfusibilem se Deo operarium exhibeat. Cuius rei exempla è sanctis Patribus ducta cum supra posuerim, à repetendis abstinebo.*

Vnum istiusmodi clariores viros, sed & ceteros monebo, diligenter vt videant, non tantùm vt Dei causâ, propensè ad humilia se conferant, sed sui etiam apud ceteros contemptionem, quantum licet, & expectant, & lati

complectantur; quod profectò, longè quam humiliorum exercitatio, magis aduandum est, & eiusmodi ut ad veram ducat humilitatem, cuius comparanda causa cuncta ista subeuntur. Tum autem sui ipsius contemtionem seruitur, quando sic ea usurpantur, quasi necessarium, minusque voluntarium, & ex alterius præscripto fieret, ex animo nos habendo indignos, reliquumque sermonis, habitus & vitæ modum eiusmodi vilitati, qua decet, conformandò.

CAPVT XXXII.

Quid suprascripta humilitatis exercitia ad perseverantiam conferant?

Eiusmodi virtus est humilitas, tamque amplè diffusa, ut eius exercenda plurimæ possint esse rationes & viæ, quatuor tamen eas quas explicui recensuisse contentus, meiple à ceteris continebo. Volentibus, valebunt plurimum, & quod nostræ inscriptionis caput est, perseverantiam dabunt.

Et quidem primo exercitio, quo nihil nobis, Deo verò bona omnia tribuimus, ipsam adeò perseverantiam elucrare, tamque certò videmur, ut constantissime asserere non dubitem, tam eum qui id perpetuò habeat, cadere non posse, quam eum perseverare non posse, qui non habeat: ut enim omnis lapsus à superbia, sui que existimatione ortum ducit, ita diuinæ gratiæ præsidium illis desesse non potest, qui à sui fiducia profusè desciscunt, in omnibus ab vniuerso liberalissimi; Dei largitate sola pendent. Estque istius rei hæc ratio certissima, quòd sit Deus bonorum omnium fons perenne scaturiens, & homo sit malorum, & lapsum, ac perpetuam (si dicere liceat) deficientiæ in deteriora profuuium; quo fit ut horum utrilibet accesserit, eius modum induat, deficientem, inconstantem, elanguidum, quoties ipse sibi præfusus fuerit, at insuperabilem, efflorescentem, & semper vegetum, quoties in Deum abiens, diuino se robore, humilitatis ope munierit. Quapropter, quotiescumque in hoc primo humilitatis exercitio peccatur, perpetuum est & solemne, ut si leuius, si grauius delinquitur, leuiore aut grauiore aliqua secutura prolapsione puniatur: sin autem in cuiuscumque rei aggressionem, atque processum, à te plurimum deficiis, maioribus incrementis atque aggragationibus, & firmissimis ad perennandum præsidij roboratis. Experire, & diligentius obserua, qui vales, & ita semper esse comperies.

Alterum humilitatis exercitium, quo nemini nos præferimus, postponimus potius, ferè nititur primo: qui enim sibi nihil tribuit, non videt cur se alteri præferat, vixque ac ne vix quidem fieri potest, ut in hoc secundum impingat, qui in priore non offenderit; cum omnis sui ipsius præ alijs existimatio, quippiam quasi sui iuris & vnde sibi meritò gloriandum sit, assumat; at qui supra de-

mon-